

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 14 februari 1946 kl. 5 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa.

(1:a avd.)

I en den 12 januari 1946 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 18, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga följande förslag till ändringar i den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan¹:

	Tull för 100 kg kronor
222: 1 Acetfenolisatin, anevrinhydroklorid, bärnstenssyra, — — — natriumsalicylat, nikotinsyra, nikotin- syreamid, ortooxikinolin — — — sulfosalicylsyra	fria

dels ock förklara, att dessa ändringar skola träda i kraft å dag, som Kungl. Maj:t bestämmer.

I en den 20 augusti 1945 dagtecknad skrivelse till Kungl. Maj:t har *Sveriges kemiska industrikontor* hemställt att tullfrihet måtte medgivas för vissa preparat, som användas vid vitaminisering av vetemjöl.

Såsom motivering för denna hemställan har kemikontoret anfört, att vitaminisering av vetemjöl, som påbörjats i Sverige år 1944, därefter successivt vunnit ökad utbredning. Från och med hösten 1945 torde den alldeles övervägande delen av landets produktion av siktat vetemjöl komma att försättas med såväl vitamin B₁ som vitamin B₂ och nikotinsyra. Av dessa vitaminer vore vitamin B₂ i gällande tulltaxa upptagen under stat. nr 539:1 med tullfrihet, medan vitamin B₁ och nikotinsyra hänfördes till stat. nr 540:2 med tull av 15 procent av värdet.

Kemikontoret har vidare anfört:

»Då importvärdet för de kvantiteter B₁ och nikotinsyra, som torde komma att användas inom kvarnindustrien, efter nuvarande världsmarknadspris snarare över- än understiger 1 miljon kronor per år, skulle tullbeskattningen

¹ Beträffande tulltaxenr 222:1 se SFS 1939:345.

medföra en fördyring av vitamineringen med cirka 150 000 kronor per år. Även inom läkemedelsindustrien användes i betydande utsträckning såväl vitamin B₁ som nikotinsyra resp. nikotinsyreamid, ehuru kvantiteterna äro väsentligt mindre än i fråga om kvarnarna.

Såvitt kemikontoret kan bedöma föreligga inga utsikter till att vitamin B₁ skall kunna bli föremål för lönande tillverkning inom landet. Under normala tider är förhållandet detsamma med nikotinsyra, ehuru tillverkning härav i viss utsträckning under kriget bedrivits av inhemska läkemedelsfabriker för eget behov. Ur den kemiska industriens synpunkt förefinnes därför icke någon anledning att påyrka tullens bibehållande. Än mindre torde statsfinansiella skäl böra hindra slopandet av ifrågavarande tullbeskattning av ur folkhälsosynpunkt betydelsefulla ämnen.

Det har föreslagits, att praktiskt taget alla vitaminer skulle upptagas i bilaga 1 till apoteksvarustadgan, i vilket fall de automatiskt bleve tullfria enligt stat. nr 539: 2. För att en vara skall kunna upptagas i denna bilaga fordras emellertid, att den endast eller i huvudsakligaste mån användes som läkemedel. Detta är icke fallet med vitamin B₁ och B₂ samt nikotinsyra, vilka få sin ojämförligt största användning för förstärkning av vitaminhalten i vetemjöl. Den lämpligaste utvägen att skapa tullfrihet för vitamin B₁ och nikotinsyra är därför att dessa ämnen upptagas i nr 539: 1, i vilket nummer vitamin B₂ redan är nämnt under namn av laktoflavin. För vitamin B₁ synes det kemiska namnet, anevrinhydroklorid, böra användas. Förutom nikotinsyra bör även dess amid, nikotinsyreamid, nämnas, då denna har samma användningsområde.»

I enlighet härmed har kemikontoret anhållit, att Kungl. Maj:t måtte förelägga riksdagen proposition om upptagande av anevrinhydroklorid, nikotinsyra och nikotinsyreamid under stat. nr 539: 1 i gällande tulltaxa.

Över nämnda framställning ha, efter remiss, *utlåtdanden* avgivits av generaltullstyrelsen, kommerskollegium och statens institut för folkhälsan.

Sedermera har *kemikontoret* — i anledning av generaltullstyrelsens utlåtdande — i en den 26 september 1945 dagtecknad skrivelse till Kungl. Maj:t anført, att i och med att nu ifrågavarande vitaminer senaste året börjat användas i större skala inom kvarnindustrien, bortföлле förutsättningen för att desamma skulle kunna upptagas i läkemedelsstadgan såsom apoteksvaror; enligt stadgan skulle nämligen såsom apoteksvaror upptagas endast sådana enkla ämnen, vilka uteslutande eller i huvudsakligaste mån användes såsom läkemedel. Kemikontoret har vidare framhållit, att inom margarinindustrien för närvarande huvudsakligen användes vitamin A och därjämte vitamin D. Sistnämnda vitamin kunde sedan gammalt importeras tullfritt. Detsamma vore förhållandet med råvaran för de använda vitamin A-preparaten, vilken utgjordes av leverolja med hög vitaminhalt. Hittills hade importen visserligen i huvudsak skett i form av raffinerade dylika oljor, vilka dragit en tull av 15 procent av värdet, men sedan de allierade makterna släppt sitt grepp över importen, kunde man vänta att denna åtminstone till stor del komme att ske i form av tullfria råvaror, vilka numera kunde förädlas inom landet. Kemikontoret hade därför ingen anledning antaga, att från margarin-

industriens sida krav komme att framställas om ändring av tulltaxan i fråga om de av denna industri använda vitaminerna. I övrigt förekomme praktiskt taget icke någon vitaminisering av livsmedel inom riket.

Vid ärendets behandling i statsrådet har *departementschefen* anfört följande:

»Av den lämnade redogörelsen framgår, att vitaminisering av vetemjöl under senare tid vunnit ökad utbredning och att härvid såsom vitamintillsats användas vitamin B₁ (anevrinhydroklorid), vitamin B₂ (lactoflavin), nikotinsyra och nikotinsyreamid.

Av dessa vitaminpreparat är vitamin B₂ tullfritt, medan de övriga tre preparaten äro belagda med tull, som utgår med 15 procent av värdet.

Då vitaminiseringens betydelse ur folkhälsosynpunkt talar för att jämväl sistnämnda tre preparat vid import bliva fria från tull, tillstyrker jag att tullen å preparaten i fråga borttages. En ändring härutinnan torde kunna genomföras utan avvaktan på prövningen av andra frågor, som beröra rubriceringen och tulltaxeringen av vitaminpreparat.

Jag förutsätter, att den genom tullens borttagande uppkommande minskningen av kostnaderna för anskaffande av ifrågasvarande vitaminpreparat beaktas vid bestämmande av priserna å mjöl och bröd.

Såsom generaltullstyrelsen framhållit torde den ifrågasatta tullfriheten för anevrinhydroklorid (vitamin B₁), nikotinsyra och nikotinsyreamid författningstekniskt böra genomföras på så sätt, att dessa tre preparat upptagas i tulltaxenr 222: 1 (statistiskt nr 539: 1). Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma dag för ikraftträdandet av dessa ändringar.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 18.

Stockholm den 14 februari 1946.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande: se under betänkande nr 6.